

Påskebudskab fra Jerusalem

"Vi har brug for ledere, der er rede til at give deres liv for fredens skyld", skriver den latinske patriark af Jerusalem, ærkebiskop Michel Sabbah, i sit sidste påskebudskab, der her – sammen med hans påskeprædiken – bringes som artikel¹

Af Michel Sabbah²

Kære søstre og brødre – Kristus er opstanden, han er sandelig opstanden!

Jeg ønsker jer alle en glædelig påske fuld af Guds nåde. Dette bliver min sidste påske sammen med jer, da jeg nu fylder 75 og trækker mig tilbage. Men – som jeg har sagt i mit sidste hyrdebrev – jeg vil fortsat være med jer og hos jer i min bøn, og jeg vil stadig ledsage jer i jeres glæder og sorger. Jeg vil arbejde sammen med enhver, der søger retfærdighed og fred, indtil alle, der bor i dette land, kommer til at leve i tryghed og ro for Gud den Almægtiges åsyn, Han, som er barmhjertig og fuld af kærlighed til alle sine skabninger. Jeg vil blive ved at bede for alle troende i vore kirker i Jerusalem og for alle troende fra alle religioner i dette land, jøder, muslimer, kristne, drusere og Baha'i – og jeg rækker min kærlighed ud til alle.

Kristus er opstanden. Ja, han er sandelig opstanden! Jeg beder Gud om at fylde jeres hjerter med opstandelsens glæde og håb. Vi lever alle i et helligt land, Åbenbaringens land, forløsningens land, forsoningens land – forsoning mellem befolkningerne og med Gud, den barmhjertige og tilgivende. Men ulykkeligvis er dette land stadig et land, hvor blodsudgydelse finder sted, et land, der lader hånt om sit eget kald og er ude af stand til at tage dette kald til sig.

I det sidste par uger har vi været vidne til tragedien blandt Gazas over en million mennesker og de mere end ét hundrede martyrer, der faldt dér; vi var også vidner til ofrene i den jødiske religiøse skole i Jerusalem, og vi er stadigvæk hver eneste dag vidne til israelsk indtrængning i de palæsti-

---

¹ Ærkebiskop Sabbah er med sine fyldte 75 år netop trådt tilbage som latinsk patriark i Jerusalem. Red.

² Oversat af Hanne Gregersen. Red.

nensiske byer og til drabene på mange palæstinensere på trods af aftalerne med Det palæstinensiske Selvstyre. Vi hører stadig vredens stemmer, der fulgte på drabene på fire unge mænd i deres hjem i Betlehem for få dage siden. Alle disse begivenheder danner en kæde af umenneskelig og forgæves vold, uanset hvem der står bag. Kendsgerningerne beviser, at det ikke er lykkedes for volden at skabe den ønskede sikkerhed. Den er og bliver en umenneskelig vold og et angreb på den menneskelige værdighed, både den persons værdighed, der bliver dræbt, og drabsmandens.

Det er indlysende, at dette ikke er det nye liv, som vi fejrer hver eneste påske. Staterne, enkeltpersonerne, både israelere og palæstinensere må efter mere end et århundredes konflikt forstå, at væbnede styrker ikke længere beskytter deres befolkninger, men udsætter dem for mere vold, frygt og utryghed, fordi de svage og undertrykte også har en magt, der udfordrer de stærke i denne verden. Det er på høje tid, at vi tager ved lære af historien og slår ind på Guds vej; det er på høje tid for hver befolkning og for hver enkelt at tage det kald til sig, som Gud har betroet dem – det kald, som er at bygge samfund op og ikke nedbryde dem. Vold er destruktiv, aldrig konstruktiv. Vi er alle i stand til at bygge op, fordi Gud skænkede os del i sin egen godhed og magt, så vi kan opretholde menneskelige samfund, der respekterer enkeltpersoner, og hvor de nødvendigvis må se hinanden som brødre og søstre og som Guds skabninger, med lige værdighed, rettigheder og forpligtelser. Vold kan aldrig være en vej mod dette. Gud skabte os og sagde os, at vi skulle være fuldkomne og hellige, som Han er fuldkommen og hellig.³

På trods af dette lyder der et nødskrig fra hundredtusindvis af mennesker både i det palæstinensiske og det israelske samfund: Fred ... fred! Og de er parate til at slutte "Fred nu". Men vi oplever også ekstremister på begge sider, som er fanget ind af deres egne ideologier, og som i Guds navn opfordrer til drab på deres brødre, mens Gud siger til dem alle: Du skal elske din næste som dig selv.

Vi har brug for ledere, som kan slutte fred, fordi dette er den eneste vej, hvor der kan gøres en ende på ekstremismen, og den sande proces mod sikkerhed og stabilitet kan begynde. At sige, at freden er en risiko, vi ikke kan løbe, betyder at fastholde os alle i dødens og voldens kredsløb. Lederne må vælge mellem to veje: enten fred eller voksende ekstremisme og manglende sikkerhed.

Vi har brug for ledere, der er parate til at give deres liv for fredens skyld – ikke for ledere, der udsteder ordrer om at slå ihjel og myrde og sender andre af sted for at slå ihjel eller blive slået ihjel.

Kristus er opstanden – ja, han er sandelig opstanden! Midt i de vanskelige forhold, der for hver dag bliver værre i vort land og i regionen – vi mindes ærkebiskoppen af Mosul i Irak's død, og at alle irakere har levet i en daglig tragedie, siden der blev erklæret krig mod Irak – midt i disse vanskelige tider fejrer vi påske i Jerusalem, og vi siger til jer, brødre og søstre, og jer alle, mænd og kvinder af god vilje: Bliv ikke grebet af svaghed overfor dødens kræfter, der er på spil i vore rækker. Den hellige Paulus sagde: "I har jo ikke fået en ånd, der giver trællekår, så I atter skulle leve i frygt",⁴ men I modtog Guds ånd, så I kan være stærke, med den samme styrke fra Gud og hans kærlighed.

Vi fejrer festen for den herlighedsfulde opstandelse, som er Jesu Kristi triumf over død og synd. Gud skænker denne magt til ethvert menneske, så han kan stå fast og vinde sejr over det onde inden i ham selv og det onde omkring ham. Han skænker os alle magten til at omdanne had og død til den tillid og kærlighed og det liv, som blev givet os som gave ved opstandelsen.

Vi tror på Gud, og vi tror på, at Gud er god, og hans godhed vil en dag vinde sejr over de menneskers ondskab, som siger, de ønsker at opbygge og opretholde sikkerhed, mens deres handling gør sikkerhed til en illusion. Det er på høje tid, at der træffes nye sikkerhedsforanstaltninger, som respekterer mennesket og bringer det nærmere freden og ikke nærmere døden.

---

³ Jf. Matt 5.48

⁴ Rom 8.15

Kære brødre og søstre, dette er mit sidste påskebudskab til jer som patriark i Det hellige Land. Jeg sagde det før og siger det igen: Jeg vil fortsætte med at bede og gå med jer på fredens og retfærdighedens vanskelige vej og på den hellighedens vej, som Gud fordrer af enhver, der vil leve i og styre dette land. Jeg ønsker alle en glædelig og hellig påske og et nyt liv fuld af Guds ånd og nåde.

Kristus er opstanden. Ja, han er sandelig opstanden!

Den latinske patriarks påskeprædiken i Den hellige Gravs Kirke

Brødre og søstre.

Kristus er opstanden. Ja, det var præcis her, at denne grav, som vi ærer, var vidne til de begivenheder, som vor tro har overleveret til os. Vi fejrer påske denne morgen her foran den tomme grav, og her bærer denne grav vidnesbyrd om vor tro. Den bærer vidnesbyrd om Guds kærlighed til den hele menneskehed.

Sammen med hele Kirken fornyer vi vor tro, og vi forkynder, at her stod Kristus op af døde. Ja, han er sandelig opstanden. I denne eukaristi beder vi for kristne, for muslimer og for jøder, for alle religioner og for vore to befolkninger, den palæstinensiske og den israelske. Vi beder for, at opstandelseshåbet må genoplive og forny alles hjerter og fylde dem med Guds mysterium, med hans kærligheds mysterium.

Her gav Kristus sit liv for at genløse menneskeheden. Jesus havde forudsagt sin død for apostlene. Det havde han gjort for at skole dem og forberede dem til at kunne forstå og gå ind i Guds mysterium hinsides alle blot jordiske forventninger ... For de troede jo, at han skulle give Israel et jordisk kongerige ... Evangelisten fortæller, at en dag, mens de færdedes i Galilæa, sagde Jesus til dem: "Menneskesønnen skal overgives i menneskers hænder, og de skal slå ham ihjel, og han skal opstå på den tredje dag." Og evangelisten tilføjer: "... og de blev meget bedrøvede over disse ord",⁵ for de kunne stadig ikke forstå; de var låst fast i en verdslig opfattelse af hans sendelse.

Han havde også sagt til dem: "Jeg sætter mit liv til for at få det tilbage. Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af mig selv. Jeg har magt til at sætte det til og magt til at få det tilbage".⁶

Kristus er opstanden. Vi beder denne morgen, og vor bøn omfatter alt og alle, akkurat som Kristi egen bøn. Den omfatter hele menneskeheden, for at alle må komme til at forstå, at – i dette dødens land – er ordrene til andre om at gå ud og slå ihjel, ikke den egnede vej til at vinde liv, legitime rettigheder eller sikkerhed tilbage. Det er alene Kristus, der satte sit liv til. Han er Guds evige Ord. Han alene kan sige: "Jeg sætter mit liv til for at få det tilbage. Ingen tager det fra mig, men jeg sætter det til af mig selv. Jeg har magt til at sætte det til og magt til at få det tilbage".⁷ Og meningen med dette: at sætte livet til, bliver endda mere forståeligt i lyset af et andet sted hos den samme evangelist: "Det var før påskefesten. Jesus vidste, at hans time var kommet, da han skulle gå bort fra denne verden til Faderen. Han havde elsket sine egne, som var i verden, og han elskede dem til det

⁵ Matt 17,22

⁶ Joh 10,17-18

⁷ Joh 10,17-18

sidste".⁸ Det er alene kærligheden, som kan omdanne døden til noget, der fører til liv. Det er, hvad påsken betyder for os: død, der fører til liv, til opstandelse. Døden, som gennem kærlighedens og tilgivelsens magt bliver til en forløsende magt, skaber et nyt menneske, en ny person. At gå fra død til liv, det er påskens mening, det er det kristne håbs mening: enhver død, alle vanskeligheder fører til fornyet liv. Døden bliver ikke ved med at være død, og vanskeligheder bliver ikke ved med at give anledning til gold lidelse. Ingen har ret til at gøre personlig lidelse – hvor stor og ubegribelig den end er – til et fængsel for én selv eller for kommende generationer. Kristi lidelser, hans lidelsehistorie, var stor og ubegribelig. Han blev regnet blandt forbrydere, som profeterne havde forudsagt. Men han elskede og tilgav: "Han elskede sine egne, som var i verden, og han elskede dem til det sidste".⁹ Mens han led på korset, sagde han: "Far, tilgiv dem".¹⁰

Også hans disciple stod i fare for at spørre sig selv inde i deres lidelser som i et fængsel: "Vi havde håbet, at han var den, der skulle befri Israel", sagde Emmaus-disciplene.¹¹ Jesus, der igen gik sammen med dem efter opstandelsen, befriede dem fra deres frustration og fra den fiasko, de mente, de havde været ude for ved at have fulgt ham. Da Jesus igen havde belært dem, blev deres nederlagsstemning vendt til, at de på ny gik mod Jerusalem – "de vendte tilbage til Jerusalem" – og til, at de forkyndte opstandelsen. Vi har set Herren. Han lever. Han har givet os livet tilbage.

At tro, at Jesus er opstanden fra de døde – siger Paulus i denne morgens anden læsning fra Brevet til Kolossenserne – er at se op mod himlen med hjerte og sjæl: "Hvis I altså er oprejst med Kristus, så søg, hvad der er oventil, hvor Kristus sidder ved Guds højre hånd".¹² Se mod himlen for bedre at kunne forstå, hvem vi er – i verden, men ikke af verden – i verden, men med vort sind i forening med Gud, Skaberen og Forløseren, som omdanner død til liv. Se på de ting, der er oventil – for bedre at kunne se på det, der er her på jorden, og for bedre at kunne forholde os til de jordiske ting, også til alle de vanskeligheder, vi hver især møder i vore personlige liv så vel som i befolkningernes vanskelige historie – især den historie, dette lands to befolkninger har.

Det er et land, hvis daglige almindelige tilværelse – hvis daglige miljø – i årevis er blevet til et stadtigt kors, et sted præget af blod, had, folk, der sættes i fængsel, folk, der bliver slået ihjel, huse, der bliver ødelagt, og af en besættelse og manglende sikkerhed, der varer ved. For befolkningen og for alle vore politiske ledere er situationen blevet fastlåst eller, værre endnu, den er blevet en dødens rutine, som de sidstnævnte mener, deres eneste opgave er at beherske uden nogensinde at bringe liv ind i den. De seneste begivenheder indenfor de sidste par uger er ikke andet end sterile gentagelser af, hvad der er hændt gennem alle de seneste år: Gaza, myrderiet på yeshiva'en i Jerusalem, de unge mennesker, der blev dræbt i Betlehem, og meget andet, der er sket. Og vi vil blive ved og ved med at gentage, at sikkerhed og tryghed ikke kan opnås ved at påføre andre utryghed og manglende sikkerhed. Nye veje, nye midler må findes.

At tro på Jesus, som døde og opstod fra de døde, er at tro og håbe, at dette land, som er underlagt døden af ledere og gennem offentlige standpunkter, som holdes fastlåste og lænkebundne, er at tro og håbe, at dette land og alle dets indbyggere også kan opstå – forudsat at sind og hjerter bliver lutret for krigens ondskab, fjendtligheden og mistilliden, som sidder så dybt i det.

Se op mod himlen, se på Kristus, som døde og genopstod, så I kan lære, hvordan man dør og genopstår hver eneste dag og øjeblik – og for at give nyt håb til dette land. Du udvalgte folk – dit kald er det samme, som Jesus havde: at give nyt liv til verden, men først og fremmest nyt liv til dig selv. Militærfolk, krigens strateger, ideologer i Israel – I må gentænke jeres kald og dette lands kald, gen-

---

⁸ Joh 13,1

⁹ Joh 13,1

¹⁰ Luk 23,33

¹¹ Luk 24,21

¹² Kol 3,1

tænke, hvad der ligger i jeres udvælgelse, i Den evige Pagt, så den kan blive en pagt mellem Gud og hele menneskeheden og en kilde til nyt liv, her og alle vegne.

Vi er vidner om opstandelsen, sagde den hellige Peter til mængden efter pinse. Også vi er ligesom han opstandelsesvidner, her, på selve dette sted, for at bringe nyt håb og holde dette håb i live hos alle, på trods af alt ondt hos de mennesker, der ødelægger dette land. Mine brødre og søstre, lad os bede for, at Herrens opstandelse må sætte os alle i stand til at give nyt liv til vores land og til alle dem, som vi er kaldede til at leve sammen med. Med salmisten forkynder vi vort håb: "Gud vil løskøbe mit liv"¹³ og redde vort land.

Amen.

Klik her for at udskrive artiklen (printerens skal være tændt)

Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt (Outlook skal være startet)

Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk

---

¹³ Sl 49,16